

Bilag A.

Betænkning,

afgivet under 6te November 1851 til Indenrigsministeriet af en Comitee, der har været sammentraadt for at tage under Overveielse, paa hvilken Maade og ved hvilke Midler Jernbanen fra Kjøbenhavn til Roeskilde kunde forfattes til Korsør, og som har bestaaet af Justitsraad og Comiteret Poulsen, paa Indenrigsministeriets og Finantsministeriets Begne, samt af Bankdirecteur H. P. Hansen og Jernbanedirecteur Kothé, paa det Sjællandske Jernbaneselskabs Begne.

Vi Undertegnede, som efter Andragende fra Bestyrelsen for det Sjællandske Jernbaneselskab af 9de Juli d. A. og Ministeriets Skrivelse af 27de Septb. d. A., ere sammentraadte for at tage under Overveielse, paa hvilken Maade og ved hvilke Midler Jernbanen fra Kjøbenhavn til Roeskilde kunde forfattes til Korsør og derom yttre vor Formening, skulle tillade os at bemærke Følgende:

Vi tør ansee det for overflødig her at forsøge nærmere at udvikle Nytten og Nødvendigheden af Jernbaner i Almindelighed og for vort Fædreland i Særdeleshed. Vi troe, at de første ere saa almindeligt og fuldstændigt anerkjendte ei blot ved theoretiske Betragtninger, men ogsaa ved de storartede Bestræbelser, som alle civiliserede Nationer have anvendt for i den videst mulige Udstrækning at komme i Besiddelse af disse fortrinlige Communicationsmidler, at det ikke er nødvendigt at gaæde ind paa en Undersøgelse af dette Spørgsmaal i Almindelighed. — Hvad vort Fædreland i Særdeleshed angaaer, da er Sagen for dets Bedkommende ogsaa i den senere Tid offentligt drøftet, og navnligt skulde vi i denne Henseende henvise til „Motiveret Forslag til et nyt Post- og Communicationsystem af Fr. Klee“ og „Motiveret Forslag til en successive Fortsættelse af et Jernbanes-, Dampskibs- og Telegrafsystem“ af fornævnte Forfatter og undertegnede Poulsen.

Skjøndt vi erkjende det Usikkelige i, at der allerede nu kunde forelægges en fuldstændig Plan til et heelt indenlandsk Jernbanesystem

og paaavises Midler til dets Fuldførelse i et ikke altfor langt Tidsrum, saa indsee vi dog, at der endnu kræves adskillige Forarbejder, forinden dette kan blive muligt, ligesom en nærmere Drøftelse af dette Spørgsmaal ligger udenfor det os overdragne Hverv. Det forekommer os desuden ingenlunde hverken hensigtsmæssigt eller nødvendigt at udsætte at foretage de fornødne Skridt til Fuldførelsen af den Sjællandske Jernbane, indtil den hele Jernbanesag i sin Almindelighed er forberedt til Afgjørelse; thi her ere allerede alle foreløbige Undersøgelser fuldførte, her hersker ingen Tvivl om Banens Retning eller det System, som i Almindelighed bør vælges ved dens Anlæg, her er allerede en Deel af Anlægget fuldført, uden at dette endnu kan komme til at stifte det fulde Gavn, saalænge det staaer usfuldendt, og endelig vil neppe nogen Bane i Indlandet kunne blive af en saa udstrakt almindelig Nytte som den Kjøbenhavn-Korsørskke, eller give en saa rimelig Udbytte til et passende Udbytte. Hovedstaden, med dens saavel i aandelig som i materiel Henseende vigtige Tilnæringspunkter, vil derved bringes 10 Mil nærmere til Rigets Midtpunkt, og en næiere Forbindelse med alle Landets Provindser vil let tilveiebringes — foreløbigt ved hensigtsvarende Dampskibslinier fra Korsør til Aarhus, Veile og Horsens (14 a 16 Mil) til Fredericia med Anløbssteder i Hjerteminde og Bogen, til Slensborg med Anløbssteder ved Svendborg, paa Langeland og Als (14 Mil) til Bandholm eller Taars paa Lolland, samt til Kiel (18 Mil) — og senere fuldkommengjøres ved Jernbaner igennem Fyen, Jylland og Slesvig. Herved vil denne Bane i en Udstrækning, som kun er bleven saa Baner tilveel, komme næsten alle Dele af Indlandet tilgode; men ogsaa med Hensyn til Udlandet, og som Transitvei imellem den skandinaviske Halvø og det sydvestlige Europa, vil den være af Vigtighed, idet Kjøbenhavn paa den ene Side vil blive sat i en let og hurtig Forbindelse med det sydlige Europa over Korsør og Kiel, og med det vestlige over Korsør og derfra deels over Fyen og igennem Jylland, deels igennem Slesvig samt videre ved Dampskibe fra de vigtigste Punkter paa Vestkysten til England, medens Hovedsta-